

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cerimonien Vande Heylighe Roomsche Kercke Raeckende De Processien, De Pelgrimagien, Het Vvy-Water Ende Begravenisse

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1669

Het Eerste Capittel. Wordt bewesen uyt de H. Schrifture, dat het water magh ghezeghent worden, ende dat de Cerimonien die dies-aengaende ghebruyckt worden, loffelijck zijn.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34094

CERIMONIEN

DIE DE

H. ROOMSCHE KERCKE

ghebruyckt ontrent het
WY-WATER.

HET EERSTE CAPITTEL.

Wordt bewesen uyt de H. Schrifture, dat het water magh ghezeghent worden, ende dat de Cerimonien die dies-aengaende ghebruyckt worden, loffelijck zijn.

Numeror. Capite 8. v. 6. 7.

Neemt de Leviten uyt het midden der kinderen Israels, ende reynightse:
Ende aldus sult ghy doen om haer te reynighen: Ghy sultse besproeyen met het water der suyveringhe.

Numeror. Capite 19. v. 11. 12.

Soo wie een dootd lichaem van een mensch sal aenghevoert hebben, sal seven daghen onreyn wesen.

Op den derden dagh sal hy sich suyveren met het water der suyveringhe.

17. Voor iemandt die onreyn is, sullen sy nemen de aschens des brandts ende der sonde, ende sullen daer op lerende waeteren gieten in een vat, inde welcke als een suyver mensch hyslope sal ghedopt hebben, sal hy daer mede besproeyen de gan'che tente, ende alle den huysraet, ende alle de menschen, die met deser onsuysterheydt besmet zijn.

Wat

Wat was dit booz water van t'welck hier op dese plaetse wort mentse ghemaect? Den Dri- drechtschen bijbel antwoort *Numer. 8. inde 7. bemer-* *twas* water om te ontfondighen, ende nae de wet der Ce- remonien van sonden te reynighen.

Ergo volghens de Schrifruer-plaetsen ende de bekenenisse van Partie, soo wasser hy de Joden in't ghebruyck eenigh water / met het welsche de menschen besproye wierden/ ende van haere son- den ghesuybert. Waer staet nu in het nieuw testame- ment dat dit/of dierghelijck water verboden is?

4. of. 2. *Regum Capite 2. v. 20. 21.*

Eliseus seyde: Breyght my eene nieuwe schael, ende leght daer sout in, ende sy brachten tot hem,

Doen ginck hy uyt tot de Fonteyne der wateren, ende wierp het sout daer in, ende seyde: Soo seydt de Heer: Ick hebbe die water ghesont ghemaect, daer en sal voort- aen gheene doot, noch onvruchtbaerheydt in sijn.

Hier op seght seer wel *Alexander 1. Epistola 1. Anno 101.* Wy seghenen water voor de volcken bestroyt sijnde met sout op dat alle daer mede besproeyt wesende, worden gheheylight: want is dat de onvruchtbaerheydt van het wa- ter (*in tijde van Eliseus*) is ghenesen gheweest, als het met sout wiert bestroyt, hoe veel te meer, sal het water, door goddelijcke ghebeden gheheylight wesende, wech- nemen de onvruchtbaerheydt vande menschelijcke dinghen, ende die besmet sijn, heylighen?

Dit ghevolgh t'welck hier desen *H. Vader Alex- ander* maect / is seer bondigh / om dat het gheschiedt is op de *H. Schrifruere* / want puer op de selve maniere redent den *H. Apostel Paulus Hebr. v. 13.* daer hy soo spreekt: Indien het bloedt der kien- ren, ende bocken, ende de asche der jonghe koe, besproey- ghende de onreyn haer heylight tot de reynigheyde des vleeschs? Hoe veel te meer sal het bloedt Christi, met conscientie reynighen van doode wetcken, om den levent- Godt te dienen.

Let op de redensughe banden *Apostel: Tit 2. v. 14.* *hen/sept hy/dat het bloedt van eene beeste*

*Aquam sale
conspersam
populis bene-
dicimus, ut ea
cuncti aspersi
sanctificen-
tur: nam nisi
sale asperlo,
sterilitas aque
sanata est,
quanto magis
divinis preci-
bus sacra-
ta, sterilitatem
aufert rerum
humanarum,
& coinquina-
tos sanctifi-
cat.*

mer meer als eene enckele schaduwē en was van
het bloet Christi soo krachtigh is gheweest in't ou-
de testament dat het lichaemelijcke onreynighepde
heest konnen wech nemen / hoe veel krachtigher
moet wesen het bloet Christi self om wegh te nemen
de onreynighepde der zielen.

Alsoo redent den H. Vader Alexander dock seer
wel van het Water: Ist saecken / seyt hy / dat het
sout / welck Elisæus heeft gheworpen in't water
sulck eue kracht heeft ghehad dooz de schickin-
ghe Gods / dat het waeter heeft van natuer ver-
andert / hoe veel te meer sullen de Priesters van't
nieuwē testament / waer van Elisæus, niet meer ghe-
weest en is als eene enckele schaduwē / dooz haere
ghebeden / het water met sout gemenghelt wesende /
koupen segghen / ende de kracht gheben om de
menschen te heylighen?

Numerorum Capite 5. v. 17.

Den Priester sal heyligh water in een vat nemen, ende
van het stof het welck op den vloer des tabernakels is, sal
den Priester nemen ende in het water doen, ende hy sal de
alderbitterste wateren houden daer hy met vervloekinghen
de maledictien saemen inghebracht heeft. *N. 27.* Als hy haer
nu dat water sal te drincken ghegheven hebben, het sal ghe-
schieden, indien sy onreyn gheworden is, ende teghen haer
man door overtredinghe sal overtreden hebben, dat het
water der vermaledijdinghe, tot bitterheydt in haer ingaen
sal, ende haeren buyck gheswollen sijnde, sal haere heupe
versotten.

Hier op heeft den Dordrechtchen Bybel dese naes-
volgende bemerckinghe: Dit water, seyt hy / en
hadde dese werckinghe niet uyt sijne natuerlijcke kracht,
mer uyt de ordonnantie des Heeren, die door het selve,
als door een reecken, ofte sijn rechtveerdigh oordeel uyt-
voerde teghen de schuldighe, ofte sijne belofstnisse, aen
de onnoosele.

De Schyftuere seght / dat de Priesters in
het oude testament / de macht hadden om het wa-
ter te vermaledijden / in dier boeghen / dat de men-
schen

schen daer dooz sielen in lichaemelijke onghesche-
 hepdt/indien sy plichtigh waeren / naemelijck den
 ober spel: en onse Weder-partije bekenet/dat dit water
 dese kracht hadde niet upter natuere / maer dooz
 d'ozdonnantie des Heeren : soo argumentere
 dan à contrario , aldus : Ergo in't nieu testament
 'twelck een wet is van gracie / ende ghenade / heb-
 ben de Priesters de macht om het water te segge-
 nen / tot ghesonthepdt der zielen / ende dit water
 ghesegent ofte ghetwijt sijnde / en heeft geene kracht
 upter natuere om de zielen ghesont te maken / maer
 heeft dese dooz de ozdonnantie des Heeren / den wel-
 ken aen sijne Apostelen / ende aen haere nae sacra-
 de macht heeft ghegheben van alles te binden /
 ende ontbinden hier op der aerden *Ioan. 20. v. 23.*
 'Twelck noch boozder bevesticht woort upter den
 Apostel Paulus.

Alle schepsel Godts is goetd, ende daer en is niet ver-
 worpelijk, met dancksegginghe ghenomen sijnde.

V. 5. Want het wort geheylicht door het woort Godts,
 ende door het ghebedt.

Paulus seght hier / dat alle schepsel Godts / dooz
 het Woort Godts, ende dooz het Ghebedt kan ghehey-
 licht worden / maer het water is een schepsel Godts
 ergo het water kan dooz het Woort Godts ende
 het Ghebedt, gheheylicht worden: daer hebt ghy
 dan ons wij-water / want gheheylicht water /
 en wij-water is al een dinghen. Doch indien ghy
 het oogh merck van Paulus noch boozder wilt
 sien / soo sult ghy bevinden / dat hy hier spreekt
 van de spijsen die aen de Af-goden sijn gheoffert
 gheweest / van de welke hy seght / dat al-hoe wel
 sy ontreyt ghevoorden sijn / om dat sy aen de dui-
 belen sijn gheoffert gheweest / dat sy nochtang hee-
 nen supber / ende heyligh worden / alser het Woort
 Godts, ende Ghebedt niet Dancklegginghe by-komen.
 Waer op de *hh. Oudt-Vaders* soo argumenteren
 eerst den *h. Cyrillus Hierosolimitanus Catech. 3. Cap.*
 370. *a* Ghelijck die saecken, de welke op de Af-goden
 Autaeren worden gheoffert, al-hoe-wel sy suyer sijn

a Ut illa quae
 in aris offe-
 runtur, cum
 naturâ sine
 pura, invoca-
 tione damo-
 num impura
 efficiuntur, sic
 contra aqua
 simplex, per
 Spiritus S.
 Christi, & Pa-

ter natuere, nochtans door het aenroepen der duyvelen on-
suyver worden, alsoo ter contrarien, het simpel water door
het aenroepen vanden H. Gheest, van Christus, ende den Va-
der, kracht verkieghen hebbende, bekomt heyligheydt.

Ten tweeden Theophylactus op dese plaets: *b* Laet
ons nemen, seyt hy / datter yet onsuuyver zy, maer ghy hebt
eene medecijne: Teeckent, danck seght, verheerlijckt Godt,
ende alle onsuuyverheydt wijckt.

**Ten derden den H. Ioannes Chrysoftomus, oock op
dese plaetse Pauli:** Ist dat het scepel, seyt hy / ghemeyn
is, de medecijne is byderhandt, druckt daer in het teecken
des Cruys. danck seght, gheeft glorie aen Godt, ende daede-
lijk alle onsu, verheydt is wegh ghegaen.

Somma, dat blijft ghewijs / datmen volghens het
segghen Pauli, het water magh segghenen/ende heylt-
ghen/want 't is een scepel Godts/ ergo onse Wc-
departie en kan ons niet beschuldigen van Super-
stitie als wy sulckx doen.

tris invoca-
tionem acce-
pta virtute,
sanctitatem
consequitur.

b Demus
quod quiddā
fit immun-
dum, sed ha-
bes medicinā
Signa, gratias
age, glorifica
Deū, jac defi-
cit immundi-
tia.

c Si creatura
cōmunis sit,
medicamentū
in prōptu est:
Signum illi
crucis impri-
me, gratias a-
ge, Deo glo-
riam refer, &
protinus im-
mūditia om-
nis abcessit.

HET II. CAPITTËL.

Het wij water met sijne cerimonien wordt
behoont uyt de HH. Oudt. Vaders van
de eerste 400. jaeren.

Clemens Romanus. Anno 29.

Libro 8. Constitut. Apostolicarum Capite 92.

Dat den Bisschop het water segghene / oft
soo hy daer niet teghenwoozdigh en is /
dat den Priesier segghene / ende dat sy segghen
in deser manieren: Heere Sabaoth / Godt
der krachten / sceppe der wateren / die
dit water verleent hebt om te dzyngen / en
es te wassen: Heylight nu oock dooz Chri-
stum. dit water; ende gheeft het de kracht
bain te ghenesen / van siekten te verdzijven/
ende de duyvels te verjaeghen / ende de listen
uyt

Benedicat Sp eo-
pu s aquam, si vero
non aderit, benedi-
cat Presbyter, & di-
cant in hunc modū:
Domine Sabaoth,
Deus virtutum, crea-
tor equarum, qui
dedisti aquam ad bi-
bendum, & abluen-
dum. ipse etiam nūc
sanctifica per Chri-
stum hanc aquam, &
tribue ei vim sanan-
di, & depellēdi mor-